

חינוך בפרשה – אמור

לחנוך ולא לחנוק

ביום אביבי בהיר ונעים יצאו אב ובנו לטיול בין השדות בעמק, לא הרחק מביתם. הולכים הם בין גידולי החיטה והשיבולים הנישאים לגובה, האב מתענג מהנוף ומתפעל מטבע הבריאה תוך שמשבח את ריבון העולמים על רוב טובו. נפשו מפזמת שירי הודיה עליזים וכולו נישא על כנפי שמחה. מאחוריו משתרך לו בנו הצעיר, מתאמץ לא לאבד את קצב הליכת אביו. הילד מחרף ומתלונן, רוטן וממורמר. פונה האב אל בנו בתמיהה ושואלו "בני היקר, איך זה שאתה בוכה ומתקשה בהליכה נעימה זו? יום כה נפלא, לפנינו יופי הבריאה והשפע שהקב"ה מנחיל לנו?".

עונה הילד במרידות "אבא, אתה גבוה, הנך רואה נוף ושמים. אני נמוך. אני לא רואה כלום. אני מתקשה ללכת בעקבותיך ולעמוד בקצבך בתוך יער החיטים המגרדות את פני ועוקצות את עיני...". התכופף האב, הרים את בנו וחיבקו ללבו. ניגב דמעותיו ברוך, והושיבו על כתפיו, גבוה. מכאן המשיכו יחד בטיול הנפלא, יום אביבי בהיר ונעים, מפזמים שניהם שירי הודיה עליזים...

הפרשה כוללת דינים וחוקים מיוחדים. הכהנים בני אהרן מקודשים לה', נעלים ומרוממים, ולכן אינם נטמאים ומוזהרים בבחירת נשותיהם. מאכלם, תרומה גדולה, קדושה, ונאכלת לכהנים בלבד, בטהרה. עבודתם במקדש כה מכובדת שאין בעל מום קרב לעבודתם. הכהנים יישמרו בטהרה בבואם לשרת בקודש. גם בעלי חיים שמוקרבים לה' יהיו תמימים ושלימים. במחצית פרשה זו יש במצווה השייכת לכל קהל עדת ישראל, ולא לכהנים בלבד: **מצוות קידוש ה'.** לקדש שם שמים בכל מעשינו ולהיזהר מלחלל כבוד שמים בהתנהגות קלוקלת וזולה. בכל הליכותינו, הופעתנו ודיבורינו, נהיה 'בני מלכים'.

אב פונה לבנו "התנהגות זו, בגד זה, מנגינה זו, אתר זה, אכילה זו (ועוד ועוד ועוד...) אינם מתאימים לבן-תורה!". גם המחנך קובע גבולות 'לרווחת' תלמידיו. חובה עלינו, הבוגרים, לדמין מה עובר במוחו הצעיר של הילד. אנחנו, הבוגרים, 'גבוהים'. רואים את העולם הקל והקלוקל שסביבנו. מודעים לאמת, התבגרנו והתגברנו על מסכי השקר והתעתוע. מכירים בסכנות האורבות, ויודעים כי 'לא כל הנוצץ - זהב'. אך חובה לשים לב - מה הילדים חושבים? האם הם מבינים כי מצוות והגבלות הללו מבטאות **מלכותיות**? האם אף הם חשים כבוד ויוקרה בהיותם בני העם הנבחר? האם מפנימים כי 'רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות'? המצפים הם לקבלת התורה 'כעבד ישאף צל' או שמולם 'ער גבוה של איסורים, מקיפים כקוצים, מגרדים ועוקצים', עד שמוכנים לוותר על המעמד...

צעירים הם מלהבין רוע מעלליהם של עוברי עבירה, טרם למדו כי המצוות מקרבות אותנו להקב"ה, ש'חומרות' משמרות ומגנות עלינו ואף מציינים מעלתנו וייחודיותנו. צעירים רואים עולם במבט תמים ורגשי, ומטבעם - בודקים גבולות, רוצים לנסות ולטעום, כמו הטבע לבדוק באצבע ליד פתק 'צבע טרי'...

עלינו להרימם, להושיבם על כתפינו, לחבקם ולקרבם אלינו. **אמר – ואמר להזהיר גדולים על הקטנים!** איך מאירים בזהר בזהר? בפרשה שבה 'אוסרים ומגבילים' - נא' **אמר ואמר!** אמירה רכה מתוך אמירה רכה! לא דיבור הקשה, לא ציווי מרתיע, רק **אמירה של חיבה**, אמירה של אדם אוהב, דבריו מתקבלים!

אב מקיץ את בנו להשכים לתורה ותפילה, וגוער בו 'בחור בן-תורה קם מוקדם'. הבן מהרהר בישנוניות 'אם כך – לא אהיה בן-תורה. אם קובעת בִּטּוֹן בִּטּוֹן 'בת מלך לא לובשת חצאית כזו!' והבת חושבת 'אם כך לא אהיה בת מלך'. הם 'נמוכים'. נתכופף ונרימם אלינו. נבין לליבם, עד שיחושו 'בני מלכים' חשובים.

זקן הכפר היה חכם, יועץ ומנחה, מלמד ומכוון. רצה משהו לבחון חכמתו. עמד לפניו בִּכְפֹת ידיים קפוצות זו לזו "יאמר לי כבודו, הפרפר שבידי, חי או מת?" השיב לו החכם ברוב תבונתו "זה תלוי בך! אם תכווץ ותלחץ ידיך – הפרפר הרך ימות. אם תרפה מעט – הפרפר יחיה!".

בהצלחה בעבודת הקודש!

יחיאל מיכל מונדרוביץ'

123ymm@gmail.com